М.С. Черенько

ШКОЛА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ПЕДІАТРИЧНОЇ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ

Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України, Київ

12–18 лютого 2010 року провела свою роботу щорічна Зимова школа під егідою Європейської асоціації педіатричної ендокринології (ESPE — European Society Paediatric Endocrinology) у Марокко. Ця школа працює з 1996 року у різних містах Східної та Західної Європи. Дана освітня програма об'єднує на 5 днів всесвітньо відомих професорів (цього року з Шотландії, Англії, Франція, Канади, Марокко) та молодих лікарів і вчених. Бажаючі взяти участь у Зимовій школі можуть заповнити анкету, яка доступна на сайті ESPE, та відправити її голові комітету. Основними вимогами до кандидатури є наявність освіти та досвіду у педіатрії і, бажано, в ендокринній педіатрії, вік до 35 років, володіння англійською мовою та, найголовніше, бажання навчатися. З власного досвіду хочеться додати, що всі ці вимоги є відносними і варіюють від особи до особи. У свою чергу, ESPE бере на себе всі витрати, пов'язані з відрядженням.

Цьогорічна школа вперше проходила за участю фахівців із країн Африки (Марокко, Туніс, Алжир, Мавританія, Камерун) та французькою мовою. Навчання включає лекції професорів з інтерактивною дискусією, презентації клінічних випадків професорами у маленьких групах, а також обговорення клінічних випадків і проектів клінічних досліджень учасниками школи.

Кожна лекція була присвячена окремому питанню педіатричної ендокринології та вимагала принаймні базового знання даної проблеми. Дискусія дозволяла краще оцінити рівень знань студентів і рівень знання даної проблеми у країні. Детально обговорювалися проблеми патології росту та статевого дозрівання, патології щитоподібної залози (надто питання вродженого гіпотиреозу та сучасних підходів до ведення дітей із тиреотоксикозом і вузловими утвореннями у ЩЗ), вродженої гіперплазії надниркових залоз, цукрового та нецукрового діабету.

Клінічні випадки, представлені студентами, стосувалися рідкісних патологій — синдромів Мак–Куна–Олбрайта, Тернера, Прадера–Віллі, Вольфрама, Олгрува, різних форм вроджених гіперплазій надниркових залоз, вродженого гіпотиреозу, гіпоальдостеронізму, неонатального незидіобластозу. Треба зауважити, що лікарі з північної частини Африки дуже добре розуміються на генетично обумовлених захворюваннях, адже у цьому регіоні й досі досить поширеними є шлюби між родичами. Загалом рівень освіти та досвіду наших закордонних колег є дуже високим, а бажання постійно продовжувати навчання та самовдосконалення — надихає.

Узагальнюючи, треба підкреслити, що наразі майже кожен випадок рідкісної патології розглядається як можливий компонент генетично обумовленої хвороби та є показанням до генетичного обстеження пацієнта і його родичів. У країнах Африки, як і у нашій країні, генетичне обстеження є майже недоступним, тому всі зразки надсилаються до генетичних лабораторій Франції. У діагностичному плані також вирішальне значення відводять динамічним тестам (стимуляції та гальмування), більшість з яких доступні в Україні (крім одного з найважливіших — із синтетичним АКТГ).

2012 року Зимова школа Європейської асоціації педіатричної ендокринології проводитиметься у Києві, набір кандидатів розпочнеться восени 2011 року.

Необхідну інформацію розміщено на сайті Європейської асоціації педіатричної ендокринології — *www.eurospe.org*, де можна отримати відомості також про 3- та 12-місячне стажування у центральних клініках Європи.